

DOPOLDNE S TRŽNIM INŠPEKTORJEM

Kaj vse kupujemo!

Petkovo dopoldne. Na bežigraski tržnici vse vrvi, ob mesnicah polno ljudi, ce-karji hrane. Boljšega časa si s tržnim inšpektorjem JOŽETOM ŠKOFOM iz Mestne uprave inšpekcijskih služb skoraj ne bi mogla izbrati. Odločila sva se, da ga bom spremljala pri njegovem vsakdanjem opravilu – pregledu kakovosti živil in njihove cene ter zabeležila, kakšno sadje, zelenjavo in meso kupujemo. Jože Škof, diplomirani inženir agronomije, je tržni inšpektor že štiriindvajset let, zato je vedel, kam zaviti, da sva našla marsikaj zanimivega.

NI VSAKO JABOLKO ZA OZIMNICO!

Sozd PIK Vinkovci, tozd Borinci na Samovi ulici prodaja v opuščeni bencinski črpalki ozimnico. Z izurjenim očesom je tržni inšpektor preletel prodajno mesto in našel kup pomanjkljivosti. Cele tri tone krompirja sort Igor in desire je ležalo nepokritih na prostem. »Če je krompir več

Ponavadi je v večini mesnic naprodaj zmletu meso. Njegove sestavine, kakovost in cena pa so vprašljive. Še več – vnaprej zmlatega mesa mesarji sploh ne bi smeli prodajati.

Ko kupujete ozimnico, bodite pozorni na »steklenost« jabolk in na krompir z zeleno lupino. Takšna jabolka hitreje zginejo, krompir pa je celo neužit.

kot dva dni na svetlem in celo na soncu, postane zelen in strupen,« je dejal. In res, pod lupino krompirja se je skrivalo zeleno meso. Grozdje, razstavljeno na stojnicah je bilo gnilo, ozimnična čebula je imela pretenko lupino, menda zaradi strojnega luščenja, pri jabolkih sorte gloster pa me je inšpektor opozoril na pojav, ki se imenuje steklenost plodov in ki je precej pogost, pa ljudje ponavadi ne vemo, da gre za napako. S takimi jabolki sicer ni nič narobe in so dobrega okusa, le za ozimnico niso primerni, ker se prehitro pokvari-jo. Če jabolko prerežete počez, boste pri steklenih plodovih opazili okoli venčka pečk otočke z nekoliko temnejšim »steklenim« mesom, ki nastanejo zaradi intenzivnega gnojenja mladih sadnih nasadov z dušikom. Pri nagli rasti jabolk namreč celice popokajo, sladkor pa se iz njih razlije v medecelulino. Zaradi napake so bile tudi cene vprašljive. Edino zelje, listi na velikih glavah so se napeti bleščali, je inšpektor pohvalil. In ukrep: tona jabolk je bilo treba prebrati in oporečne plodove izločiti iz ozimnične prodaje, tri tone zelenega krompirja so morali prodajalci takoj pokriti ter jih vrniti nazaj grosistu, prav tako pa tudi 200 kilogramov čebule.

POZOR PRI ZMLETEM MESU

Naslednja postaja – mesnica. »Čisto vseeno bi bilo, v katero bi zavila, kajti povsod (!) prodajajo že zmletu meso oziroma njegove ostanke,« je dejal inšpektor. Res je, če me spomin ne vara, sem še v vsaki opazila sklado z mletim mesom. Tudi v mesnici Mercator Grmada na Titovi 89, ki je sicer med ljudmi na dobrem glasu, je bilo tako. Za poltretji kilogram ga je Jože Škof nemudoma izločil iz prodaje, poslovodja Jože Grad pa je kaj iz svojega žepa odštel 4 tisočake za mandatno kazen. In zakaj? Zato ker v mesnicah sploh ne smejo prodajati vnaprej zmlatega mesa, saj je zelo težko dokazati, kaj vse je v njem – in večinoma so ostanke ter obrezki ostalega slabšega mesa. Predelano meso – tudi mletu spada v to kategorijo – lahko izdelujejo le mesne tovarne, seveda s točno specifikacijo sestavin. Čisto nekaj drugega pa je, če pri mesarju kupite meso v celem kosu in ga prosite, če vam ga zmelje naknadno. Kupec v tem primeru ve, kaj je kupil in po čem (recimo, da je tako).

»Takole bi pa hitro nabrali milijardo,« sem začela računati. »Seveda,« se je nasmehnil inšpektor. A da ne boste mislili, da si s pobranimi mandatnimi kaznimi inšpektorji nabirajo denar za svoje osebne dohodke. Sploh ne. Pobrani denar gre v dobrodelne namene.

MANDARINE KOT OREHI

V podzemlju bežigraske tržnice sva se ustavila pri zasebnem prodajalcu sadja Hasanu Kadiću. Ljudje so se hitro nabrali okoli in prisluhnili. Inšpektor je naletel na mladega prodajalca, ki je sicer delal in prodajal, a še brez delovne knjižice. Takšnih primerov je precej, a ker spadajo pod področje delovne inšpekcije, ni bilo ukrepanja. Nasploh bi primer tega prodajalca lahko označila kot mejni. Inšpektor je s kalibratorjem (to je šop plastičnih kolobarjev za merjenje ustreznosti premerov pri posameznih vrstah sadja) zmeril nekaj najmanjših mandarin, ki so že na oko izgledale kot orehi. A glej, bile so prav na meji s 35 milimetri premera, tako da jih je bilo še mogoče prodajati. Tudi pri pločevinkah s slivovim kompotom brez koščic proizvajalca Agrovojvodina, je inšpektor ugotovil, da je cena previsoka. Lastnik stojnice jih je prodajal po 250 dinarjev, kupil pa jih je, menda, za 150 dinarjev. Lep zaslužek.

ODLIČEN MESNI SIR PRI ZASEBNIKU

Da pa ne bomo iskali samo napak, sva sklenila obiskati in opisati tudi zgleden primer kakovosti in cene hrane. »Kar po tržnici se ozrite!« je dejal Jože Škof. »Tam, kjer je vrsta najdaljša, je prav gotovo dobro blago. In res. Pri zasebnem proizvajalcu delicatnih izdelkov Darku Verboletu. bi lahko vrsto čakajočih trikrat ovili okoli stebra tako kot brado Kralja Matjaža. Že na daleč je dišalo po pravkar pečenem mesnem siru. Ker se je pred pul-tom trlo ljudi, sva morala potrkati pri zadnjih vratih.

»Joj, nikar preveč ne pišite v časopisih,« je moledoval mesar Darko Verbole, ki je bil svojčas na praksi v Zvezni republiki Nemčiji in zaposlen pri konjskem mesarju Kruščiču. »Kako bom pa zmoget vse napeči?« je dejal. Dve pečici pečeta, kuhata in puhaata neprestano, štiri vrste mesnega sira pa so še vroče prodane. Poleg tega nam je pokazal še razstavljene in naprodaj: mrežno pečenico, domačo jetrno pašteto, tatarski biftek, domače pečeno, tlačenko, bele (pivske) klobase, omenil pa je tudi Brakedance klobase, ki so jih ljudje že pokupili. Darko Verbole, ki opravi vse sam in ima zaposleno le eno prodajalko, si želi, da bi nam ponudili 100 vrst mesnih izdelkov iz vseh vrst klavne živine.

Nives Tomc, načelnica tržne inšpekcije MUJS Ljubljana: »Tržni inšpektorji so neprestano dejurni, zato nas lahko pokličete.«

POKLIČITE JIH

Pestro pa tudi zahtevno je inšpektorjevo delo. Čeprav so ga vsi po vrsti, kamor sva prišla, pozdravljali z »dober dan, gospod inšpektor«, bi težko zapisala, da so inšpektorji ravno gospodje. Prej težaki, ki se morajo vsak dan, ne glede na uro in vreme spopadati s prekrškri, ki jih mrgoli, in velikokrat celo s poskusi podkupovanja.

Nekaj dni pred tem mi je Nives Tomc, načelnica tržne inšpekcije Mestne uprave inšpektorjskih služb postregla s podatki, da je lani 19 inšpektorjev opravilo 5041 pregledov in izdalo 790 ureditvenih odločb. Zaradi ugotovljenih kršitev na področju nelojalne konkurence, cen, kakovosti blaga in napačne uporabe meril so podali 168 ovadb za gospodarske prestopke, tri zaradi kaznivih dejanj javnemu tožilstvu in 379 predlogov sodnikom za prekrške. Pod kontrolo imajo kar 10.761 objektov, letos pa so plan izpolnili že 90 odstotno. To seveda ni nič čudnega, saj smo imeli letos samo na področju kontrole cen že štiri različne načine njihovega spremljanja. Kljub temu pa se posvetijo vsakemu primeru posebej skrbno. Če boste pri nakupih naleteli na slabo kakovost, neprimerne cene ter sumljive tehtnice, jih lahko pokličete. 322-061 je njihova telefonska številka.

VIDA PETROVČIČ

Dvoje velikih zalozajev gradbenikov GP Grosuplje – Plava laguna in Rapova jama.

40 LET GP GROSUPLJE

Številna stanovanja in drugi objekti tudi za Bežigradom

Gradbeno podjetje Grosuplje letos praznuje 40-letnico obstoja. Ob ustanovitvi je bilo zaposlenih le 7 delavcev, danes v tej delovni organizaciji dela 2.500 gradbenic, med njimi tudi 280 inženirjev in tehnikov, do konca tega srednjeročnega obdobja pa bodo za dvakrat povečali število delavcev z visoko in višjo izobrazbo. Delovna organizacija je nadpovprečno dobro opremljena z gradbeno mehanizacijo, v svoji dejavnosti je po velikosti na šestem mestu v Jugoslaviji, po bruto dohodku na zaposlenega pa na četrtem mestu.

GP Grosuplje je od leta 1962, ko se je lotilo gradnje stanovanj za trg, do leta 1985 zgradilo več kot 10.000 družinskih stanovanj. Zgradilo je tudi vsako četrto stanovanje v

Ljubljani, večino ljubljanskih fakultet, številne industrijske, kmetijske, poslovne in športne objekte, vrtnice, šole, objekte visoke gradnje v olimpijski vasi v Sarajevu in drugo.

Gradbinci GP Grosuplje so pozidali tudi številna stanovanja in druge objekte v bežigraski občini kot so stanovanjske soseske Ruski car, Plava laguna, Rapova jama, zate Astro, Commerce, Petrol, Lesnino, ZRMK, IMP, Kino Bežigrad, Pedagoško akademijo in podobno, trenutno pa imajo večja delovišča ob Titovi nasproti Mednarodnega centra, kjer gradijo dve stolpnici za Mercator (BS 5/2) ter na Črnučah (obrtiške hiše).

»V petih mesecih smo zgradili za trg majhno, toda prijetno zasnovano obrtniško-bivalno naselje na Črnučah. Objek-

ti so dvonamenski – sestavlja jih delavnica za mirno obrt in družinsko stanovanje. To je poizkusna gradnja za trg, objektov pa je sedem v enem nizu. Sicer pa z občino Bežigrad uspešno sodelujemo, kar je tudi razumljivo, saj imamo sedež na Vojkovi 17, obenem pa smo med najbolj pogostimi graditelji v naši občini,« je dejal direktor TOZD Splošna gradnja GPG Anton Meglen.

Zaradi slabega položaja gradbeništva in zmanjševanja vseh vrst zidave pri nas GP Grosuplje išče nove možnosti za pridobivanje dohodka, zagotavljanje dela in uspešen razvoj. Del svojih zmogljivosti bodo preusmerili v industrijsko proizvodnjo, s čimer si zdaj zagotavljajo velik del dohodka in dela, vedno bolj pa se odpirajo tudi možnosti za izvoz. Podpisali so pogodbo za gradnjo v Libiji in ZRN.

Stanovanjska gradnja bo tudi v prihodnje predstavljala skoraj polovico gradbenega programa grosupeljskih gradbenic.

IVAN ŠUČUR

DRAGOCENA ZAPUŠČINA

Kje bo knjižnica dr. Franca Škerla?

Letos spomladi je bila v Zboru občanov objavljena novica, da je pokojni dr. France Škerl zapustil svojo knjižnico s 4000 knjigami svojemu rojstnemu kraju, kar pomeni krajevnim skupnostim na območju nekdanjih vasi Stožice in Ježica. Od tedaj je bilo na pobudo sveta za kulturo pri predsedstvu OK SZDL nekaj razgovorov in sej o tem, kako priti do prostorov za darovano knjižnico. Med predlogi se je največkrat omenjalo izpraznjene prostore vrtcev na Bratovski oziroma Glinškovi ploščadi, ki so v lasti krajevnih skupnosti Urška Zatlje in 7. september. V prid taki rešitvi je bilo tudi to, da na Bratovski ploščadi že deluje enota Knjižnice Bežigrad, ki je sedaj v neprimernem in premajhnem prostoru. Prvi dogovor s predstavnikoma obeh omenjenih krajevnih skupnosti je vseboval predlog, da naj bi se sedanja knjižnica na Bratovski ploščadi s 400 knjigami skupno s Škerlovo knjižnico

začasno preselila v prostore nekdanjega vrtca na Glinškovi ploščadi. Med tem naj bi se z novim zdravstvenim domom za Ruskim carjem zgradilo tudi prostore za novo sodobno knjižnico. Ta predlog se je kmalu izkazal za neuresničljiv tudi zato, ker na tem območju ni bila v nobenem srednjeročnem planu predvidena novogradnja knjižnice. Planirana je bila le »pridobitev« prostorov za njo.

Knjižnica Bežigrad je ves čas videla najboljšo rešitev tega vprašanja v prostorih vrtca na Bratovski ploščadi za katerega obstajajo podatki, da v letu 1987 ne bo več zaseden. Takšno stališče so nato zavzeli tudi odbor za načrtovanje in svobodno menjavo dela pri občinski kulturni skupnosti, odbor medvojnega aktiva OF nekdanjega rajona Ježica, komite za družbene dejavnosti pri izvršnem svetu skupščine občine in svet za kulturo pri predsedstvu OK SZDL. Vsi ti or-

gani so pisno zaprosili KS Urška Zatlje in 7. september, da naj dasta prostore vrtca na Glinškovi ploščadi, ko bodo izpraznjeni, v dolgoročni najem Knjižnici Bežigrad za novo in sodobno urejeno knjižnico, ki bo pokrila potrebe krajanov obeh KS, poleg njih pa še KS Savlje-Kleče, Ježice in Stožice.

Ko je svet za kulturo razpravljal o tem vprašanju, je dal tudi pobudo, da se nova knjižnica na Bratovski ploščadi imenuje po dr. Francu Škerlu, uglednem aktivistu OF iz Stožic in nosilcu Partizanske spomenice 1941, ki se je po osvoboditvi ves predajal pisanju zgodovine NOB. Svet pa je prosil tudi občinsko skupnost za otroško varstvo, da zavzeto sodeluje pri predlagani rešitvi in podobni rešitvi vprašanja nove knjižnice v naselju BS-3 oziroma v Hošiminhovi ulici, kjer so prostori vrtca že dalj časa prazni.

S. K.